

РОМИТЕ В СЕВЕРОЗАПАЗДНА БЪЛГАРИЯ

През отделните години в Северозападна България са съсредоточени около 16-18 % от ромското население в страната. След Втората световна война се наблюдава намаление на тази концентрация и тя достига до 11 % при последното преброяване (2011 г.) (фиг. 27). Това се дължи на по-ниските темпове на прираст от средните за страната и на по-високите в други части, особено на Югозападна, Югоизточна и Южна Централна България (фиг. 30).

Северозападна България се характеризира с най-висок относителен дял на ромите през целия разглеждан период. До началото на 90-те години на ХХ в. стойностите (над 3 %), се запазват, но през 1992 г. се отчита почти двойното им нарастване (6,2 %), и през следващите години тази тенденция продължава, за да бъдат през 2011 г. два пъти по-високи (8,9 %) от средните за страната (фиг. 29). Нарастването на относителния дял на ромите се дължи и на високите отрицателни стойности на естествен и механичен прираст на българското население. Тази част на страната се характеризира с най-интензивни процеси на депопулация, причинени в значителна степен от неблагоприятната икономическа обстановка. Тези процеси се утежняват още повече, имайки предвид, че те започват най-рано във времето в сравнение с останалите части на страната.

През 1934 и 1946 г. във всички околии преобладават ромите с ромски език, с изключение на околищта Бяла Слатина, Враца и Оряхово, в които те декларират българския като майчин език. Интересното тук е, че единствено в околия Бяла Слатина е регистриран незначителен брой роми с турски майчин език. Малък е и броят и относителният дял на ромите с ромски майчин език, като по-големи стойности се отчитат в околия Враца – близо 1/5 от ромите. С над 5 % са околищта Берковица и Лом, в останалите няма регистрирани такива роми. За разлика от останалите части тук преобладават източноправославните роми, с изключение на Бяла Слатина, Враца, Видин и Оряхово. Това са и единствените околии в тази част на страната, в които преобладават ромите с ромски майчин език, изповядващи мюсюлманска религия. Три от тях – Бяла Слатина, Враца, Оряхово, са и единствените околии, в които ромите с български майчин език изповядват мюсюлманска религия.

През 1887 г. броят на ромите в Северозападна България възлиза на 9213 г. и до 2001 г. нараства близо пет пъти достигайки 46 349 г. Във връзка със засилената емиграционна подвижност на ромите от началото на ХXI в. и миграцията им в други части на страната тяхната численост намалява на 35 434 г. през 2011 г. (фиг. 40).